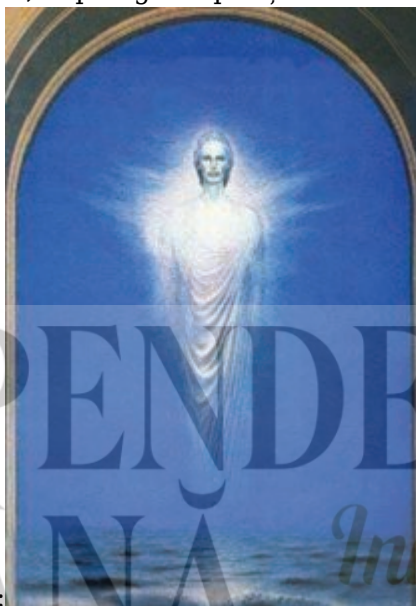

L-am "cunoscut" pe "Domnul Eminescu" la împlinirea unui secol de la nașterea sa; 15 ianuarie 1950 când "a fost sărbătorit de toată țara și restituit sufletului întregului popor". Atunci, în acea festivă zi, la Teatrul de Stat din Arad a fost organizat un emoționant și impresionant spectacol istoricoliterar și folcloric, la care, eu, elev de ciclul primar din mediul rural și sora mea, Ana, liceeană, am fost prezenți.

Din vremea aceea, din fragedami pruncie și iată până la cei ai senectuții, în fiecare an la mijloc de Gerar și cel de Cireșar (și nu numai), gândul neostenit "aleargă" cu dor și aminte de Eminescu spre Ipoteștii Botoșanilor la timpul când "Copii eram noi amândoi" și, respectiv, București, Sanatoriul "Caritas" al doctorului Al. Șuțu "Când cu gene ostenite" se înalță spre drumul către stele, dorurile după cer spunându-le tuturor: "Nu voi mormânt bogat" ci doar "Mai am un singur dor" și peste toate, "Și nime-n urma mea/ Nu-mi plângă la creștet..." Dor și aminte de gimnazistul Eminescu, care în elegia sa intitulată "La mormântul lui Aron Pumnul", deplânge dispariția acestuia și adresându-se

românilor obidiți și umiliți din "Țara de Sus" scrie:

"Îmbracă-te în doliu frumoasă Bucovină, (...) Se stinse un luceafăr, se stinse o lumină/ Se stinse-o dalbă stea"! Dor și aminte de Eminescu, studentul de la Viena care în Apelul către cei din Blaj, formulat în ziua de 4.03.1870, referindu-se la Serbarea de la Mănăstirea Putna scria: "Acea serbare, deși va avea un caracter religios, prin omogenitatea de naționalitate și limbă (...) ea să aibă afară de cel religios și un caracter național".

Dor și aminte de publicistica eminesciană de la ziarul "Federațiunea" din Pesta, în care susținea o "solidarizare a românilor cu celelalte popoare oprimate" și efectua o fundamentală analiză "a crizei dualismului austro-ungar", afirmând cu o nestrămutată convingere că "Națiunea română trebuie să se pună pre terenul de drept pre care stau toate celelalte națiuni ale Austriei, nimica mai mult și nici o iotă mai puțin (...) tranzacțiuni în drepturi naționali nu se încap (...) cu feudalismul trebuie să fim ireconciliabili."

Dor și aminte de Eminescu și a lui "Doină" cântată "De la Nistru pân' la Tisa" în care îl cheamă pe Ștefan cel Mare ca gornind și "din corn cântând" să-și adune bravii plăieși întru apărarea acestui sacru pământ și spațiu carpatodanubiano-pontic. Dor și aminte de vasta operă poetică eminesciană în care "se simte imensa lui dragoste de natură și femeie, adică cele două principii ale vieții însăși". Tocmai de aceea numeroși compozitori s-au inspirat din titlurile și versurile poeziilor sale "așezându-le" pe "scara" notelor muzicale drept tânguitoare armonii, cântece pentru cor, voce și pian, devenite celebre și nemuritoare române, serenade, lieduri etc. ca de pildă: "Pe lângă plopul fără soț...", "Mai am un singur dor", "Somnoroase păsărele", "Sara pe deal", "De ce numi vii?", "Kamadeva", "Ce te legeni", "Revedere" și altele.

Dor și aminte de Eminescu

Dor și aminte de Eminescu și acel credo de preamărire, glorie și slavă "Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie"; de atitudinea de mare demnitate, onestitate și jovialitate a Bătrânului Mircea în dialog cu Baiazid, căruia "Cât suntem încă pe pace, eu îți zic: "Bine ai venit"; dar și de "glasul de trăsnet" pe care-l spune: "Eu? Îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul (...) Râul, ramul (...) Iubirea de moșie e un zid/ Care nu se-nfiorează de a ta faimă, Baiazid!". Moșie peste care "sentinde falnic armia română".

Dor și aminte de "codrii de aramă", și de-ale "patriei dulci plaiuri"; de "Lacul codrilor albastru"; de un răsărit de lună, "ca o vatră de jărătic"; de "mândra glăsuire a pădurii de argint"; de "Sara pe deal" pe vremea când "Luna pe cer trece-așa sfântă și clară"; de duioasa "Revedere" a omului "schimbător" și "rătăcitor", cu codrul "Tânăra precum ești/ Tot mereu întineresti". Și în sfârșit, dar nu în ultimul rând, nu ne este dat să uităm de "Îngerul blond", "nabila amică", Veronica Micle, care "fără să știe ceva despre momentul tragic" (n.a. decesul poetului), în aceeași zi a scris poezia "Raze de lună - LUI" care începe cu versul: "Ce n-ar da un mort din groapă pentru-un răsărit de lună".

Peste șase săptămâni... "a plecat" și Veronica... spre "Luceafărul de sus", spre a-i fi "mireasă". Acum, în al doilea veac de nemurire, drept pios omagiu, dor și aminte de Eminescu, o creștinească dorință de bine: "Fie-ți îngerii aproape/ Somnul dulce"!

Ioan I. Pascal

INDEPENDENȚA
ROMÂNĂ

*Independența
prin Cultură*